

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

>> Duurzaam, Agrarisch, Innovatief en
Internationaal Ondernemen

MIA en Vamil *Jaarverslag 2013*

Milieu-investeringsaftrek / Willekeurige afschrijvingen milieu-investeringen

Voorwoord

Het ministerie van Infrastructuur en Milieu moderniseert het milieubeleid. Zo zijn we bezig om de regelgeving voor ondernemers te vereenvoudigen en meer experimenteer-ruimte creëren voor duurzame initiatieven.

In het nieuwe milieubeleid staat volksgezondheid centraal. Op dat gebied is veel bereikt, maar ook nog veel te doen. Zo is enkele jaren geleden bekend geworden dat erosie van asbestdaken een groter gevaar oplevert voor de volksgezondheid. Via de MIA\Vamil stimuleert de overheid de sanering van daken bij bedrijven. Uit dit jaarverslag blijkt dat in 2013 ondernemers met steun van MIA\Vamil 1,2 miljoen vierkante meter asbestplaten vervingen door asbestvrije daken, al of niet voorzien van zonnepanelen. De overheid maakte daarover afspraken met Landbouwwerkgroep LTO via een Green Deal. Een ander aansprekend verhaal in dit jaarverslag komt van kunstmestfabrikant OCI. Dit bedrijf pakte haar fijnstofemissie rigoureus aan door te investeren in een innovatief koelsysteem en leverde daarmee een wezenlijke bijdrage aan de volksgezondheid: een voorbeeld binnen de branche.

Als overheid zoeken we nadrukkelijk de samenwerking met marktpartijen om een duurzamer samenleving te realiseren. Dit geldt ook voor de omgang met grondstoffen. Onderzoeksbureau TNO heeft berekend dat een duurzamer grondstoffengebruik maar liefst acht procent reductie in CO₂-uitstoot oplevert. Bovendien kan de inkoop van grondstoffen met een kwart omlaag wanneer we bewuster omgaan met afvalscheiding en nog meer grondstoffen terugwinnen uit afval.

Met de afvalverwerkende industrie hebben we afspraken gemaakt over het terugwinnen van nog meer grondstoffen uit afval. In dit jaarverslag leest u over afvalverwerker Twence die investeerde in innovatieve technieken om nog meer metalen terug te winnen uit de as die overblijft na het verbranden van afval. Niet alleen de metalen, maar ook de schoongemaakte bodemassen kunnen nu hergebruikt worden in andere toepassingen.

Het nieuwe milieubeleid biedt meer ruimte voor het belonen van duurzame innovaties en de opschaling van nieuwe duurzame technieken. Bijvoorbeeld door een gunstig investeringsklimaat voor duurzame investeringen. Ondernemers haken daar goed op in. Ondanks de crisis investeerden ondernemers in 2013 bijna vier miljard euro in duurzame en innovatieve technieken. Ik hoop dat het jaarverslag inspiratie biedt voor meer investeringen in Groene Groei.

Drs. Chris Kuijpers

Directeur-generaal Milieu en
Internationaal

MIA en Vamil

MIA en Vamil

stimuleren nieuwe milieutechnieken

MIA en Vamil stimuleren de introductie van nieuwe technieken op de markt. Dit is nodig omdat nieuwe technieken in het begin duurder zijn dan de gangbare alternatieven. Een ondernemer kiest eerder voor de milieuvriendelijke variant wanneer dit niet te veel extra kost. MIA/Vamil biedt ondernemers een belastingvoordeel als ze investeren in een vernieuwende milieutechniek.

MIA en Vamil zijn fiscale regelingen van de ministeries van Infrastructuur & Milieu en Financiën. Ondernemers die investeren in milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen kunnen gebruikmaken van de beide regelingen. MIA geeft ondernemers een extra aftrek van de fiscale winst. Deze extra aftrek kan oplopen tot 36% van de kosten van een milieu-investering. Vamil levert ondernemers een liquiditeits- en rentevoordeel op. Met Vamil kunnen ondernemers de investeringskosten voor 75% op een willekeurig moment afschrijven (ook wel vrije afschrijving genoemd).

De Milieulijst

bevat 357 milieuvriendelijke technieken met fiscaal voordeel

De vernieuwende milieutechnieken en bedrijfsmiddelen die in aanmerking komen voor MIA en Vamil staan op de Milieulijst. De Milieulijst 2013 bestaat uit negen hoofdstukken, gegroepeerd naar functie en milieuvoordeel. Op de lijst staan 357 bedrijfsmiddelen.

De Milieulijst wordt jaarlijks aan het begin van het jaar aangepast aan de stand van de techniek, de actuele wet- en regelgeving en de beleidsprioriteiten. Het bedrijfsleven diende 77 voorstellen voor de Milieulijst van 2013 in. In totaal zijn aan deze Milieulijst 21 nieuwe technieken toegevoegd, 136 omschrijvingen aangepast en 22 technieken vervallen.

Kerngegevens

De kerngegevens bestaan uit verschillende onderdelen.
Als eerste volgt een beschrijving van financiële aspecten van de MIA en Vamil, zoals budgetbeslag en het aantal aanvragen.
Daarna volgen enkele inhoudelijke onderwerpen, die op basis

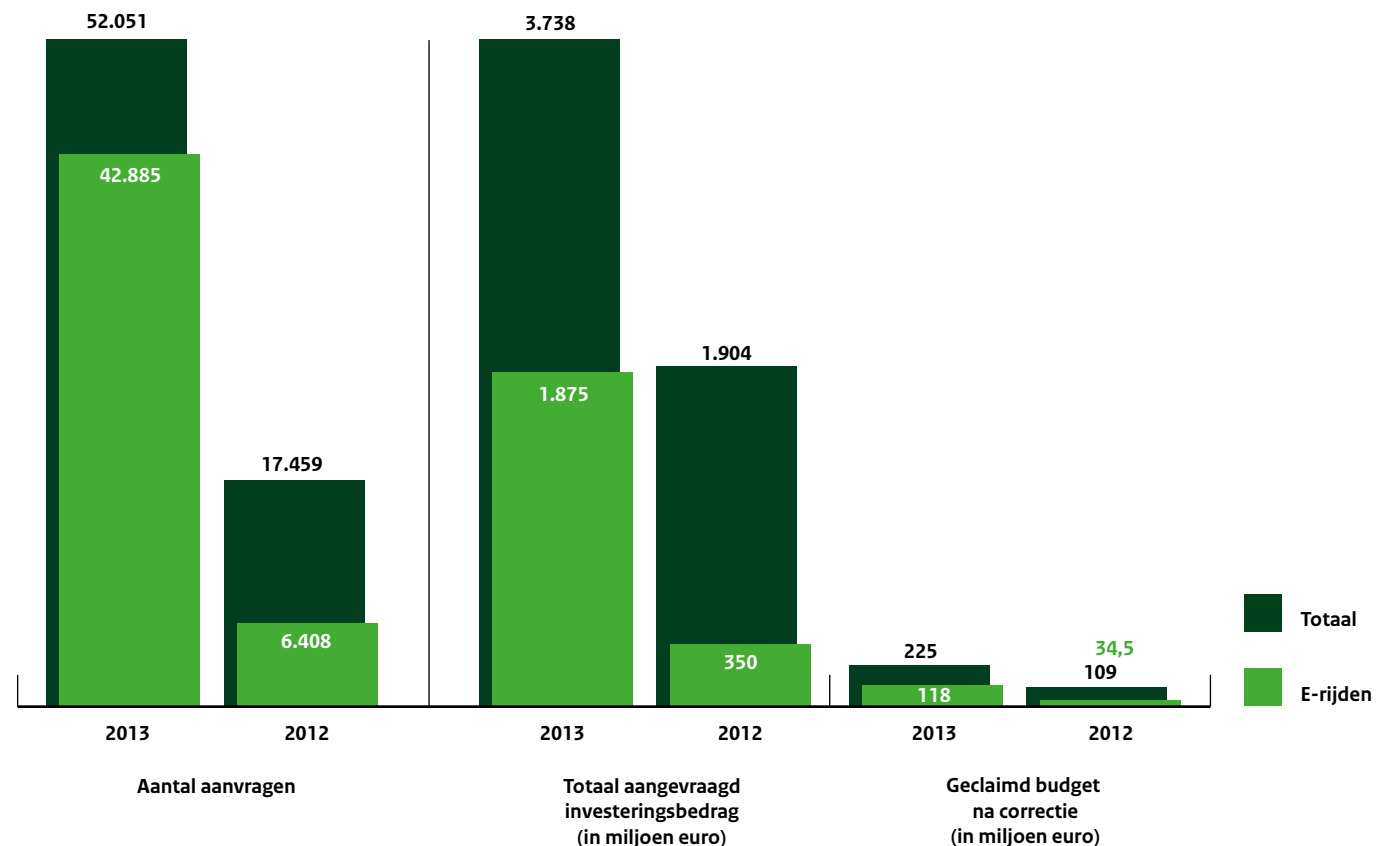
van de meldingsgegevens zijn geselecteerd. Tenslotte is beschreven welk type bedrijven en sectoren gebruik maken van de MIA en Vamil.

Aanvragen en investeringsbedragen *zijn sterk gestegen*

Het gebruik van de MIA en Vamil varieert sterk door de jaren heen. Het aantal aanvragen is in 2013 bijna verdrievoudigd ten opzichte van 2012. Deze groei is vrijwel geheel toe te schrijven aan de belangstelling voor zeer zuinig en elektrisch personenvervoer. Met deze investeringen in duurzaam

vervoer en transport levert het Nederlandse bedrijfsleven een belangrijke bijdrage aan het realiseren van de beleidsdoelen van het ministerie van Infrastructuur & Milieu: een goed ingerichte, schone en veilige leefomgeving.

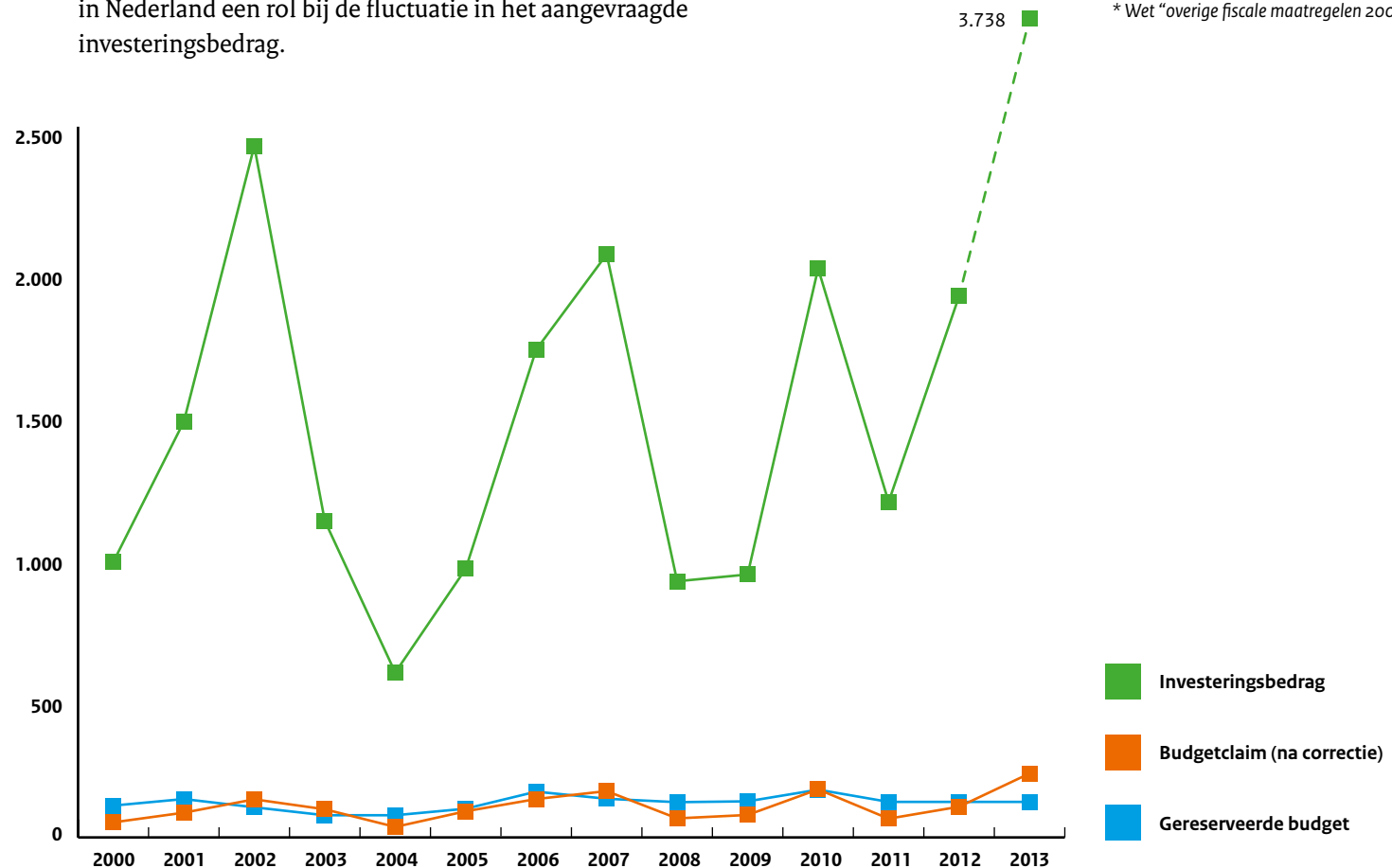

Figuur 1: Aantal aanvragen, aangevraagd investeringsbedrag en geclaimd budget (na correctie).

Het aangevraagde investeringsbedrag, en daarmee het geclaimde budget voor MIA en Vamil, varieert sterk door de jaren heen. Dit wordt deels veroorzaakt door de eisen die aan bedrijfsmiddelen worden gesteld. Deze eisen veranderen jaarlijks, afhankelijk van de stand van de techniek en wettelijke verplichtingen. Daarnaast speelt ook de economische situatie in Nederland een rol bij de fluctuatie in het aangevraagde investeringsbedrag.

Om te voorkomen dat de regeling vroegtijdig moet sluiten vanwege uitputting van het budget, is door de staatssecretaris van Financiën in 2008 besloten* dat overuitputting in het ene jaar mag worden gecompenseerd met onderuitputting in andere jaren. Sindsdien is de regeling daardoor niet meer voortijdig gesloten.

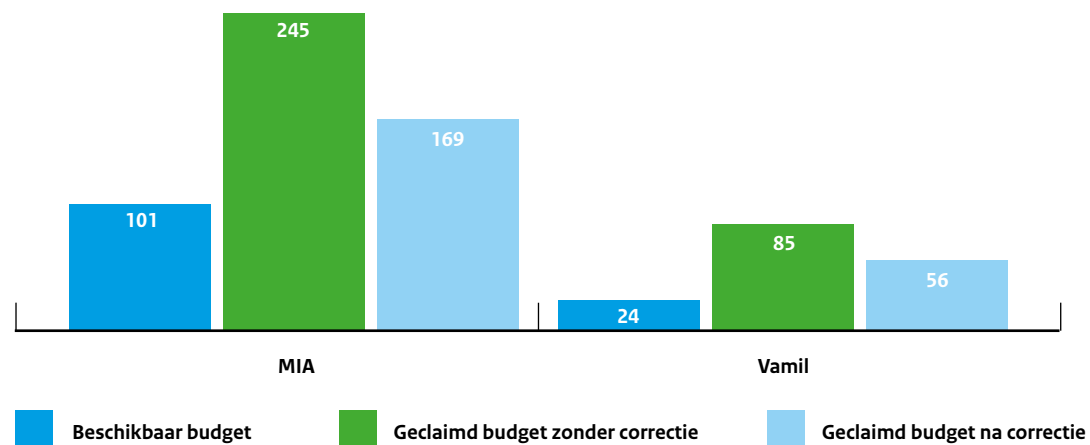
* Wet "overige fiscale maatregelen 2009"

Figuur 2: Totaal aangevraagd investeringsbedrag, gecorrigeerd budgetbeslag en gereserveerd budget (in miljoen euro) over de afgelopen veertien jaar

Beschikbaar budget *is overschreden*

Ondanks de economische situatie investeerden ondernemers in 2013 meer in milieuvriendelijke maatregelen dan in 2012. Gezamenlijk vroegen ze voor € 254 miljoen aftrek aan via de MIA en € 85 miljoen via de Vamil. Dit is een verdubbeling van het aangevraagde bedrag voor 2012. Het goedgekeurde bedrag overschrijdt met € 100 miljoen het totale budget voor beide regelingen in 2013.

Figuur 3: Beschikbaar en geclaimd budget (in miljoen euro)

Zeer zuinig en elektrisch personenvervoer *goed op weg naar 2020*

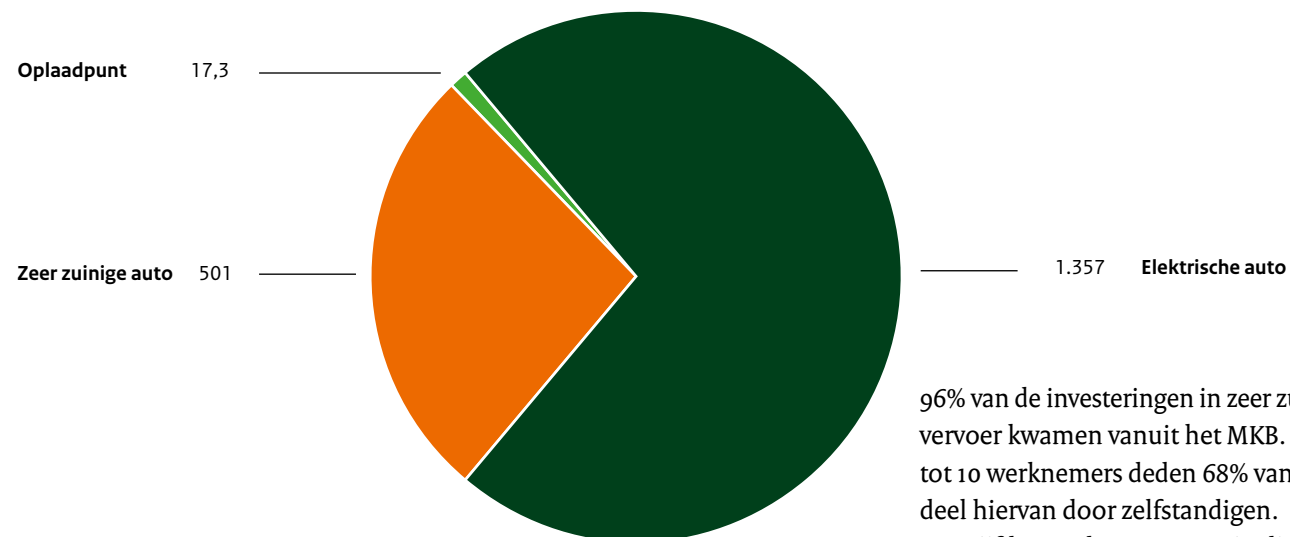
De doelstelling van het kabinet was om in 2015 20.000 elektrische voertuigen op de weg te hebben*. Die doelstelling is al in 2013 behaald. Van belangrijke invloed was het totaalpakket aan fiscale maatregelen. Naast de MIA en Vamil was in 2013 onder andere ook KIA mogelijk en een lage bijtelling. Energiezuinige auto's en auto's op gas profiteerden ook van een vriendelijk fiscaal regime. De omvang en hoogte van het voordeel is in 2014 aangepast, zowel bij MIA/Vamil, als bij andere regelingen.

Ondernemers hebben in 2013 bijna 43.000 aanvragen MIA en Vamil ingediend voor investeringen in zeer zuinig en elektrisch personenvervoer. Per aanvraag kunnen één of meerdere auto's

aangevraagd zijn. In totaal gaat het hierbij om € 1.875 miljoen aan investeringen. 72% van dit bedrag betrof investeringen in elektrische en plug-in hybride auto's. De fiscale stimulans via MIA en Vamil voor al deze personenauto's samen bedroeg € 158 miljoen.

Daarnaast is geïnvesteerd in zeer zuinige personenauto's met een lagere CO₂-uitstoot en in oplaadpunten voor elektrische auto's. Eén van de ondernemers die investeerden in laadinfrastructuur is Alliander. Lees [hier](#) het verhaal van deze ondernemer.

* Opgenomen in het Plan van Aanpak 2011-2015 'Elektrisch rijden in de Versnelling'

96% van de investeringen in zeer zuinig en elektrisch personenvervoer kwamen vanuit het MKB. Bedrijven met een omvang tot 10 werknemers deden 68% van de investeringen; een groot deel hiervan door zelfstandigen. Een vijfde van de aanvragen in dit type personenvervoer is gedaan door leasemaatschappijen.

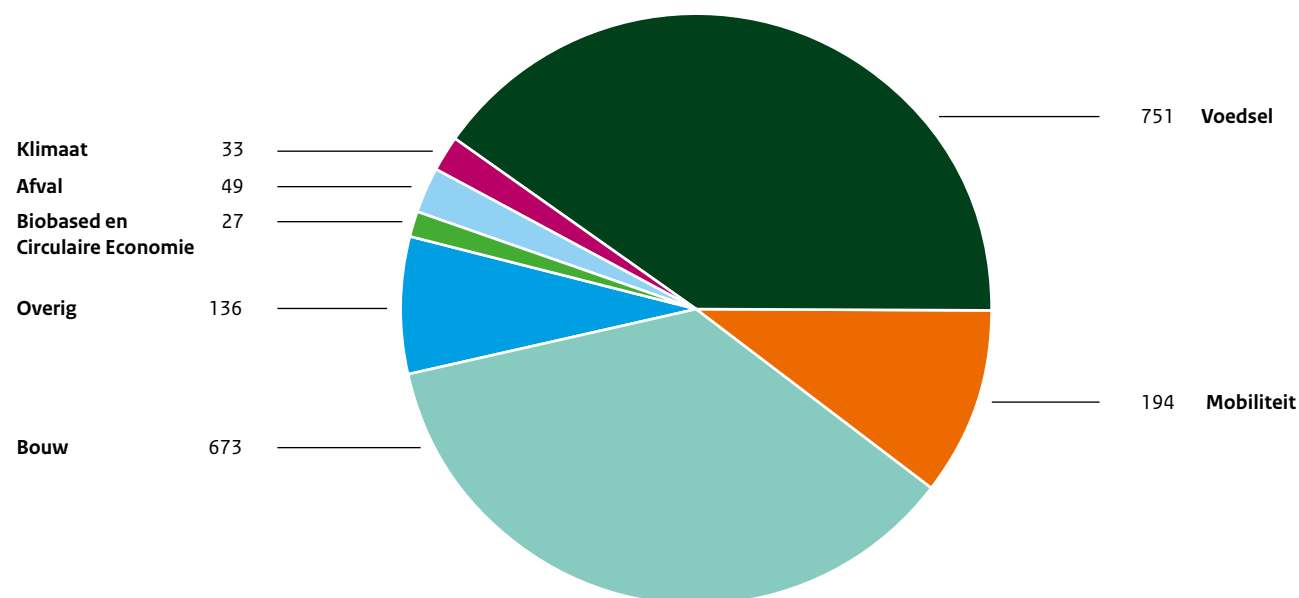
Figuur 4: Aangevraagd investeringsbedrag personenvervoer (totaal € 1.875 miljoen)

Groene Groei *versterkt door MIA en Vamil*

Het Kabinet Rutte heeft verschillende thema's aangewezen voor Groene Groei. Vrijwel het gehele budget van MIA en Vamil wordt besteed aan deze thema's. Zo investeerden ondernemers voor € 27 miljoen in 'biobased' en circulaire economie. Eén van deze ondernemers is de [heer Kroes](#) die heeft geïnvesteerd in een mestvergister in combinatie met een algenreactor en daar in dit jaarverslag over vertelt.

Verder valt op dat het investeringsbedrag in duurzame gebouwen in 2013 ongeveer eenderde groter is dan in 2012. Investerings in het thema voedsel, waaronder investeringen in kassen en stallen, stegen met 13%.

In de figuur is ook duurzame mobiliteit weergegeven. Dit omvat onder andere duurzame technieken voor de scheepvaart, transportkoeling en het werken met mobiele machines.

Figuur 5: Aangevraagd investeringsbedrag per thema van Groene Groei (totaal € 1.863 miljoen)

Dichter op marktontwikkelingen

door fiscaal voordeel op eerste toepassing

De Milieulijst biedt sinds 2012 de mogelijkheid om fiscaal voordeel te krijgen voor een voor Nederland nieuwe techniek. De eisen zijn algemeen omschreven, om de marktintroductie van vernieuwende duurzame technieken zo goed mogelijk te ondersteunen.

In 2013 werd er meer MIA en Vamil aangevraagd voor deze innovatieve technieken dan in 2012. In totaal gaat het om 52 aanvragen voor een investeringsbedrag van € 60 miljoen tegen 41 aanvragen voor € 36 miljoen in 2012.

Vervanging asbest door zonnepanelen *is massaal aangevraagd*

Het vervangen van asbestdaken was ook in 2013 politieke prioriteit. In 2013 werd meer gebruik gemaakt van het fiscale voordeel op het vervangen van asbestdaken op gebouwen dan in 2012. In totaal dienden ondernemers 1.850 aanvragen in voor de vervanging van asbest. Daar bovenop hebben

ondernemers 639 aanvragen gedaan voor gelijktijdige plaatsing van zonnepanelen. Het totale gemelde investeringsbedrag voor beide bedrijfsmiddelen is € 71 miljoen vergeleken met € 33 miljoen in 2012.

Meer sectoren maken gebruik van MIA\Vamil

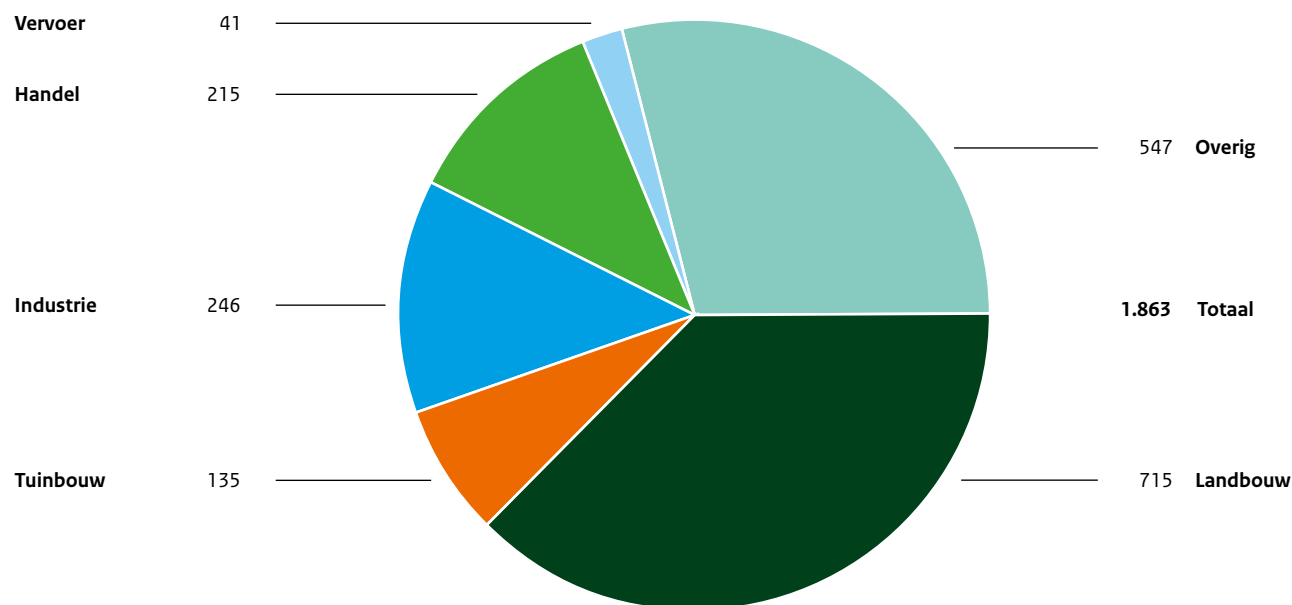
De agrarische sector maakt elke jaar goed gebruik van de MIA en Vamil. Ruim 40% van het totale investeringsbedrag is ook in 2013 afkomstig van ondernemers uit de land- en tuinbouw. Dit zijn vooral investeringen in duurzame kassen, duurzame stallen en de vervanging van asbestdaken.

Opvallend is dat in 2013 het investeringsbedrag door de industrie verdubbelde van € 128 naar € 246 miljoen. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de wens van het kabinet die is verwoord in het topsectorenbeleid. De industrie heeft vooral flink geïnvesteerd in duurzame gebouwen (€ 95 miljoen) en in technieken om de kwaliteit van de lokale leefomgeving te verbeteren, zoals luchtzuiveringstechnieken (€ 69 miljoen).

Daarnaast investeerde de industrie € 25 miljoen in afvalverwerking. Een ondernemer in deze laatste categorie is [Twence](#).

De industrie maakt veel gebruik van de zogenaamde generieke bedrijfsmiddelen – bedrijfsmiddelen waarvan alleen het doel beschreven is, zodat MIA\Vamil ook onbekende duurzaamheidsinitiatieven van ondernemers kan ondersteunen. De industrie heeft in 2013 voor € 80 miljoen geïnvesteerd in deze bedrijfsmiddelen en neemt hiermee een derde van het totaal voor haar rekening. Een belangrijk aandeel vormt de eerste toepassing van een milieuvriendelijke techniek in Nederland voor een bedrag van € 17 miljoen.

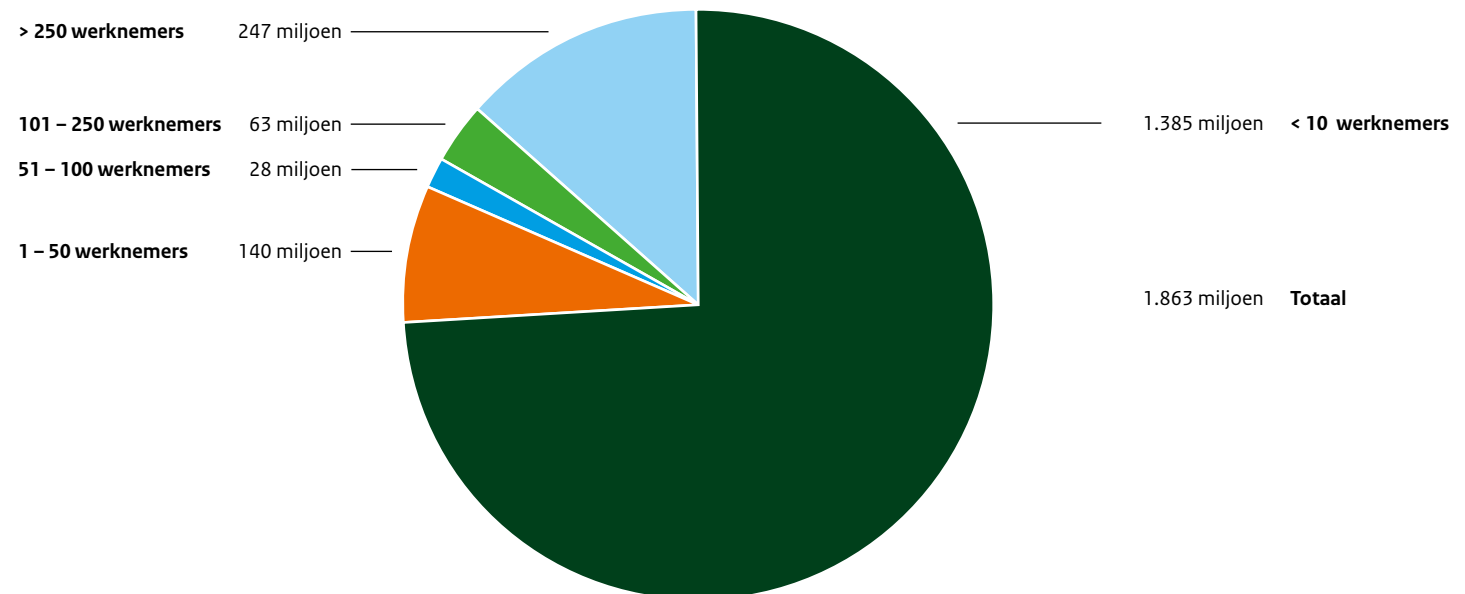
Het aandeel van de land- en tuinbouw blijft vrijwel gelijk. Investeringen door de handel neemt met ruim 30% toe.

Figuur 6: Aangevraagd investeringsbedrag per bedrijfssector (totaal € 1.863 miljoen)

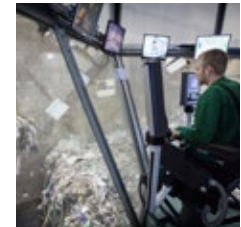
MKB profiteert goed van MIA\Vamil-voordeel

Alle ondernemers in Nederland kunnen, ongeacht hun omvang, gebruik maken van de MIA\Vamil. In de praktijk blijkt dat de MIA\Vamil vooral in trek is bij het midden- en kleinbedrijf (MKB). Net als de afgelopen jaren is ongeveer 97% van de aanvragen afkomstig van het MKB.

Figuur 7: Totaal aangevraagd investeringsbedrag (totaal € 1.863 miljoen) naar bedrijfsgrootte (aantal werknemers).

Praktijkvoorbeelden

‘De afzetmarkt is onbeperkt’

Met techniek uit de ruimtevaart een biologisch afbreekbaar desinfectiemiddel maken. Je moet er maar op komen. De tweelingbroers Arjan en Alfred Koop van Watter ontwikkelden het middel: Nontox.

De broers perfectioneerden een techniek uit de Sovjet-ruimtevaart om van water, zout en elektriciteit een duurzaam desinfectiemiddel te maken. “De afzetmarkt is onbeperkt”, zegt Alfred Koop. “Van landbouw of medische industrie tot hulporganisaties over de hele wereld; veel sectoren kunnen dit gebruiken in hun strijd tegen virussen, bacteriën en schimmels.”

Duurzaam alternatief

Het is volgens Koop een duurzaam alternatief voor bestaande, giftige middelen. Omdat productie plaatsvindt op locatie met behulp van een kleine machine, wordt het gebruik van transport en verpakkingsmaterialen tot een minimum teruggebracht. De gebruiker hoeft slechts water en elektriciteit aan te sluiten. Een opslagtank van 80 liter zorgt dat er desinfectievloeistof beschikbaar is. Afhankelijk van de toepassing wordt de vloeistof verneveld, gedoseerd of op een andere gewenste manier gebruikt.

De belangstelling voor het product werd als eerste gewekt bij de landbouw. Nontox wordt er nu als alternatief gebruikt voor formalineverneveling in stallen en gewasbeschermingsmiddelen in de glastuinbouw. Omdat er veel verzoeken binnenkwamen voor MIA\Vamil

en omdat andere bedrijven soortgelijke technieken introduceerden, kwam het product op de Milieulijst te staan voor de landbouw. Inmiddels is voor vrijwel elke sector die dit product gebruikt MIA\Vamil mogelijk.

“We kunnen nu met minder chemische conserveringsmiddelen werken.”

Lijm en verf goed houden

In 2013 hielp Watter lijn- en verfproducent Collall aan een methode om bederf van producten tegen te gaan. Directeur Patrick van Rhijn: “Wij maken onze producten vooral voor kinderen op scholen en voor hobbydoeleinden. Ze zijn zo veel mogelijk samengesteld op waterbasis en daardoor gevoelig voor bederf.” De boosdoeners bleken bacteriën uit de waterleiding te zijn. “We maken de verf en lijm met heet water, maar dunnen het op het laatst af met koud water. Daar zat het probleem.”

Via de machine van Watter werd 1 procent Nontox geïnjecteerd in de waterleiding. Van Rhijn: “De klachten over de producten zijn opgelost. We kunnen nu met minder chemische conserveringsmiddelen werken.”

Geen MIA\Vamil

Met de aanpassing in de Milieulijst 2014 kunnen voortaan ook ondernemers als Collal gebruik maken van MIA\Vamil. Van Rhijn vindt het niet bezwaarlijk dat hij als pionier het voordeel misloopt. “De aanschaf van de machine van Watter was bedoeld om een bederfprobleem op te lossen. De milieuvoordelen zijn een bijkomend voordeel.”

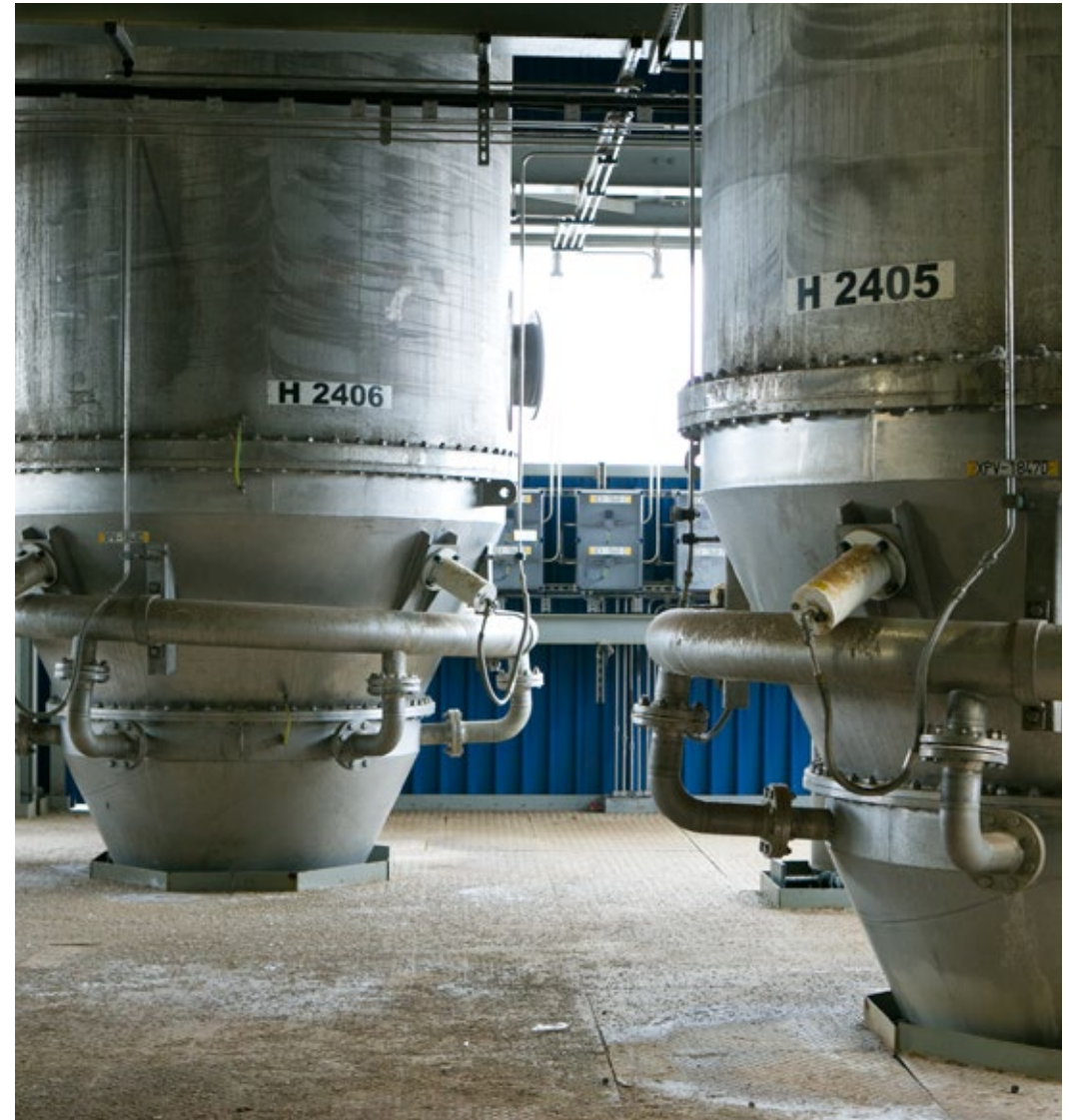

Vaarwel fijnstof

In de chemiesector gaan grote bedragen om, maar 21 miljoen euro investeren in een nieuw te ontwikkelen koelsysteem vond ook Gert-Jan de Geus van OCI Nitrogen in Geleen een spannende onderneming.

De Geus is chief operating officer bij het bedrijf, dat eerder een divisie van DSM was. Hij vertelt enthousiast en in hoog tempo over het proces dat leidde tot het in gebruik nemen van drie nieuwe koelinstallaties. “In dezelfde periode waarin we met de overheid een akkoord sloten over uitbreiding van onze kunstmestproductie met 30 procent, kregen we te horen dat we onze fijnstof-emissie moesten terugbrengen. Van 174 naar 10 ton per jaar en dat bij 30 procent meer productie.”

Bij de gangbare techniek die werd ingezet om zojuist geproduceerde kunstmestkorrels af te laten koelen, zou dat volgens De Geus een bijna onmogelijke opgave worden. Bij die techniek kwam veel fijnstof en grotere delen stof vrij. “We werkten met *fluid beds*: via een grote luchtstroom werden de korrels als het ware door de wind afgekoeld. Voor meer kunstmestproductie zouden we enorme volumes van die luchtstroom nodig hebben en zou er dus ook meer fijnstof vrijkomen.”

Water in plaats van lucht

OCI Nitrogen ging op zoek naar een alternatief en kwam uit bij een systeem waarbij de korrels in pijpleidingen worden gekoeld middels water aan de buitenkant. Dit bestond al, maar niet voor de toepassing van kunstmest. Na veel testen, tegenslagen en eindeloos verfijnen van de techniek, kon de eerste koeler in 2011 in gebruik worden genomen. Twee jaar later, één jaar later dan gepland, werden ook de tweede en derde koeler geïnstalleerd, deze keer zonder haperingen. Doordat nu water en pijpleidingen in plaats van lucht wordt gebruikt, kon de uitstoot van (fijn)stof niet worden teruggebracht naar tien ton, maar naar nul.

Het bedrijf won de Responsible Care prijs 2013 voor deze risicovolle investering. De prijs is een initiatief van de VNCI, de brancheorganisatie van de chemiesector. De Geus is er trots op. “Het geeft ons niet alleen naamsbekendheid, maar het stimuleert ook andere bedrijven in de sector om met deze techniek aan de slag te gaan.”

Opnieuw investeren

Ook is hij ‘heel blij’ met de MIA/Vamil-regeling, die de marktintroductie van deze nieuwe duurzame techniek ondersteunt. De Geus merkt verder nog op dat hij wel wat meer commitment zou willen van de overheid aan de beginfase van zo’n proces. “Maar het

vervult me vooral met trots dat we deze financiële stimulans hebben gekregen.” Het bedrag dat OCI Nitrogen terugkrijgt stopt het gelijk weer in nieuwe investeringsactiviteiten. “We zullen nooit klaar zijn met het ontwikkelen van nieuwe technologieën die goed zijn voor onze business en de leefomgeving.”

**“Koeler brengt emissie
fijnstof terug naar nul.”**

Het elektriciteitsnet voorbereiden

Netwerkbedrijf Alliander was in 2013 betrokken bij de plaatsing van 3.300 oplaadpalen voor elektrische auto's. Het bedrijf maakte daarbij gebruik van de regeling MIA\Vamil. "Hoe meer laadpalen er zijn, hoe aantrekkelijker het wordt om elektrisch te rijden."

Het is dichterbij dan veel mensen denken: een wasmachine die pas gaat draaien op het moment dat de duurzaam opgewekte stroomvoorziening het best beschikbaar en dus het meest voordelig is. Of een laadpaal die bijhoudt wanneer het, voor zowel de accu als het net, meest gunstige moment is voor het opladen van de elektrische auto.

Steeds normaler

Op dit soort ontwikkelingen speelt Alliander nu al in. Het nutsbedrijf is in een derde van Nederland verantwoordelijk voor onderhoud, vernieuwing, uitbreiding en aanpassing van het energienetwerk. "Onze focus ligt op de veranderingen in de toekomst", vertelt Han Hulsbergen van Alliander. "Duurzame energie wordt steeds normaler. Maar de infrastructuur moet daar ook op worden aangepast. Er zijn steeds ingewikkelder systemen nodig om het energiedistributienet te laten functioneren."

'Laadgedrag'

Met een groot project gericht op laadpalen maakt Alliander sinds 2013 nieuwe stappen gericht op die energietransitie. Het bedrijf plaatste in dat jaar meer dan 3.300 oplaadpalen voor elektrische auto's. Zowel voor de deur bij particulieren als op speciale parkeergelegenheden in opdracht van gemeentes. "De palen worden van ons geleased voor 15 tot 30 euro per maand, afhankelijk van het soort paal en de montage."

"Onze focus ligt op de veranderingen in de toekomst."

De investering van Alliander dient meerdere doelen. “Hoe meer palen er beschikbaar zijn, hoe aantrekkelijker het wordt om elektrisch te rijden. Maar ook willen we kennis opdoen van het ‘laadgedrag’ van de autogebruiker en in kaart brengen waar het elektriciteitsnet mee te maken krijgt. Deze kennis is van groot belang omdat we het elektriciteitsnet op die ontwikkelingen moeten voorbereiden.”

Maatschappelijke functie vervullen

Het bedrijf deed voor dit initiatief met succes een beroep op MIA\Vamil. Hulsbergen noemt het ‘erg prettig’ dat dit werd toegekend. “Wij hebben een maatschappelijke functie te vervullen en dat is Nederland duurzamer maken. Met de toekenning van de regeling laat de overheid zien dat ze dat faciliteert en steunt.”

De samenwerking met RVO.nl liep goed. “Ik heb al vaker MIA\Vamil-aanvragen ingediend voor Alliander en merk dat RVO.nl steeds beter meedenkt, met name over de onderbouwing van de aanvraag. Een prettige communicatie met technisch onderlegde mensen.”

Groenplein brengt natuur dichterbij

De ANWB heeft op twee plekken in Nederland een Groenplein gebouwd. MIA\Vamil bood ondersteuning voor de biodiversiteitsversterkende investeringen.

Een middagje tuinieren in de moestuin, kruiden plukken voor het avondeten, spelen met vriendjes of op de laptop werken in het buitenkantoor. Op deze en veel andere activiteiten zijn de Groenpleinen in het

Rosariumpark in Krommenie (sinds 2012) en in het Henri Dunantpark in Eindhoven (geopend in 2013) gericht. Scholen, verenigingen en bewoners kunnen er het hele jaar door zelf activiteiten organiseren.

“Zo komen mensen op een laagdrempelige manier in aanraking met natuur.”

Laagdrempelig

“Op onze Groenpleinen komen mensen op een laagdrempelige manier met de natuur in aanraking”, vertelt Jolanda Both, programma-manager strategie en innovatie bij de ANWB. “Daarin verschillen de pleinen ook van de initiatieven van natuurorganisaties die zich echt richten op verwoede natuurliefhebbers. Wij zien dat vooral in stedelijke gebieden behoefte is aan meer groen in de buurt, bijvoorbeeld voor ouders met kinderen.”

DNA van de ANWB

Beleven en recreëren zijn volgens Both termen die tot het ‘DNA van de ANWB behoren’. Vanuit die gedachte verzamelde de organisatie park- en natuurexperts en ANWB-leden om zich heen om via co-creatie tot de twee Groenpleinen te komen.

Biodiversiteit staat hoog op het doelenlijstje van de Groenpleinen. “Veel parken in Nederland zijn *hufterproof* aangelegd, met bosjes en grasvelden die tegen een stootje kunnen. Wij wilden iets nieuws doen en kozen bijvoorbeeld bij het inzaaien van het gras voor een mix van verschillende soorten. Dat trekt meer insecten aan. Ook zijn er bloemen geplant waar vlinders op af komen en staan er insectenhôtels, bouwwerken van

holle takken waar insecten zich kunnen nestelen en eitjes kunnen leggen. Een grote wilgentunnel en – tipi zorgen voor direct contact van kinderen met de natuur.”

Onderzoek

Eind 2013 verrichtte onderzoeksbureau Motivaction onderzoek naar het gebruik door de bezoekers van de Groenpleinen. Volgens Both voldeden de uitkomsten aan de uitgangspunten en worden de plekken goed bezocht. “Het mooiste voorbeeld van gebruik vind ik de moestuin in Krommenie. Naast het park bevindt zich een dagopvangcentrum voor dementerende ouderen. Zij zijn in onze moestuin groenten van vroeger gaan verbouwen. Het brengt hen terug in hun verleden en biedt daarmee herkenning en plezier.”

De ANWB gaat nu op zoek naar partners met wie het project kan worden voortgezet en gefinancierd. “Het is een kostbare aangelegenheid, we kunnen en willen de kar niet in ons eentje trekken. Dat hebben we ook nooit beoogd. In gezamenlijkheid met andere organisaties kunnen we blijven werken aan het verbeteren van de groene omgeving in stedelijk gebied.”

Zoeken naar millimeters in een afvalberg

Grondstoffen- en energiebedrijf

Twence wil het terugwinnen van niet-ijzerhoudende metalen uit bodemas makkelijker maken. Twence is bereid daar flink in te investeren. En dat kan ook, want het krijgt een steuntje in de rug van de MIA/Vamil-regeling.

“We slaan twee vliegen in één klap met het terugwinnen van metalen uit bodemas. We krijgen er én schonere bodemas door én we verzamelen veel metalen, voor ons heel belangrijk. Een schonere bodemas kan zonder een extra zogenaamde IBC-keuring ingezet worden als bouw materiaal.” Bert Oudenhoven van Twence weet heel duidelijk uit te leggen waarom de ongeveer 150.000 ton aan bodemas waardevoller is dan het in eerste instantie lijkt. De bodemas bevat namelijk waardevolle ijzerhoudende (ferro's) en niet-ijzerhoudende metalen (non-ferro's).

Kostbare metalen

Van alle ijzerhoudende metalen wordt van oudsher jaarlijks 95% met magneten relatief makkelijk uit de bodemassen teruggewonnen. Dat is ongeveer 14.000 ton. Met de niet-ijzerhoudende metalen, zoals aluminium en koper, is dat moeilijker. Hierdoor is de bodemas niet schoon genoeg om in te zetten als bouwstof.

Dat op zich is al jammer, maar wat te denken van al dat kostbare materiaal dat nog achter blijft. Oudenhoven: “De kleinere non-ferro's zijn op dit moment niet of nauwelijks terug te winnen. Bodemas van 6 mm of minder houdt veel vocht vast door het nablussen van de as en is dus moeilijk te zeven. Om de kleine non-ferro deeltjes terug te winnen moeten er dus nieuwe technieken ontwikkeld worden.”

“We slaan twee vliegen in één klap met het terugwinnen van metalen uit bodemas.”

Nieuwe state-of-the-art technologieën die deels ontwikkeld zijn en waarvan er nog veel ontwikkeld moeten worden. Met een 'advanced dry recovery (ADR)' en een verbeterde 'eddy current'-combischeider kan Twence vanaf medio 2014 meer non-ferro metalen uit de bodemassen terugwinnen.

Green Deal

Het gaat om een miljoeneninvestering, die volgens Oudenhoven perfect aansluit bij de bedrijfsstrategie van Twence om meer waardevolle materialen en secundaire grondstoffen uit afvalstromen te halen. Die strategie past

mooi op de afgesloten Green Deal. De branche van afvalverwerkers heeft vergaande afspraken gemaakt met de overheid om meer non-ferro's terug te winnen en het grootste deel van de assen in te zetten als vrij toepasbare bouwstof.

Fiscale steun

Het is een groot voordeel dat Twence gebruik kan maken van de MIA/Vamil-regeling. Ondernemers die investeren in het maken van grondstof uit afval onder bepaalde voorwaarden kunnen rekenen op fiscale steun voor die investering. Bedrijven zoals Twence hebben hierdoor de mogelijkheid te investeren in de nieuwste technieken.

Grote opbrengst

Oudenhoven: "We winnen nu jaarlijks ongeveer 2.200 ton non-ferro's terug. Met de nieuwe technieken wordt dat zo'n 4.000 ton. Dan heb je het over een aanzienlijke recyclewinst." Twence is van plan die recyclewinst blijvend te vergroten. Oudenhoven: "We stoppen niet bij non-ferro's als het zo blijft gaan. Als we dit onder de knie hebben, gaan we verder kijken naar roestvrij staal en andere onbrandbare, waardevolle grondstoffen."

De kringloop gesloten

Waarom toch steeds al die mest afvoeren? Jarenlang broedde kalverenhouder Evert Kroes op een plan voor een duurzamer en economischer mestbeleid op zijn boerderij. Sinds oktober 2013 is de eerste Ecoferm kringloopboerderij van Nederland een feit.

Het bedrijf van Kroes staat in het Gelderse Uddel, in een mestoverschotgebied. “Er is niet genoeg land om de mest van onze 3.600 kalveren uit te kunnen rijden”, vertelt hij. “Jarenlang was afvoeren met vrachtwagens de enige oplossing.” Daar moest iets op worden gevonden, vonden Kroes en zijn

zoons met wie hij het familiebedrijf runt. Zo begonnen ze acht jaar geleden aan een plan dat in 2013 werd verwezenlijkt.

Mest en algen

De familie probeert nu met nieuwe, hoogwaardige technologie, waarvoor het bedrijf

grondig werd verbouwd, alle mest zelf te verwerken. Op een vloer boven de stal is een bassin gebouwd waarin eendenkroos wordt gekweekt, met het dunne mestvocht uit de vergistingsinstallatie. Dat kroos dient als eiwitrijk voer voor de kalveren. Ook vindt in een buizensysteem met toevoeging van mestvocht algenkweek plaats. Deze alg wordt samen met het water waarin het groeit verstrekt aan de kalveren. Die waren volgens Kroes al gauw gewend aan de andere smaak. “Dit is zo gezond voor de dieren, dat wij hopen dat het ons in de toekomst helpt om het antibiotica-gebruik nóg verder terug te brengen.”

Het biogas uit mest zet Kroes om in duurzame warmte en elektriciteit voor het eigen bedrijf en in de toekomst voor nog eens 200 huishoudens. Daarmee is de kringloop van de Ecoferm rond.

Risico nemen

Kroes wordt gesteund door InnovatieNetwerk en met landelijke fiscale regelingen als MIA/Vamil. “Het gaat om een investering van ettelijke miljoenen euro’s”, zegt hij. “Zonder deze regelingen hadden we dit risico niet durven nemen.”

“Zonder deze regelingen hadden we dit risico niet durven nemen.”

Het samenwerken met RVO noemt hij plezierig. “De formulieren zijn helder en de aanvraag-procedures verlopen soepel. Makkelijker dan vroeger; was dan je formulier niet compleet, dan werd het verzoek gelijk afgewezen. Nu worden we eerst benaderd door een medewerker die ons er op wijst.” Kroes vindt het belangrijk dat de aanvragen worden beoordeeld door iemand met veel kennis van het onderwerp. Goed advies bij de indiening van de aanvraag voorkomt onduidelijkheden. “Het zou niet noodzakelijk moeten zijn dat elke aanvraag door dure adviesbureaus ingediend moet worden, zoals nu vaak het geval is.”

Voorbeeld zijn

Het eerste halfjaar dat de Ecoferm in bedrijf was, werden er ook nog veel experimenten uitgevoerd om zo tot een ideale afstemming van processen en productie te komen. Het eendenkroos, waarvoor ook buiten bassins zijn gebouwd, wil nog niet optimaal groeien. Eén van de buitenbaden is verwoest door een zwerm ganzen. Maar de algengroei is succesvol en het bedrijf voorziet dankzij de mestvergister al in zijn eigen elektriciteit en warm water. “Misschien kan ons bedrijf als voorbeeld dienen voor andere veehouders.”

Jaarcijfers

De jaarcijfers geven een overzicht van het totale aantal aanvragen en de totaal aangevraagde investeringsbedragen per hoofdstuk van de Milieulijst 2013. In dit overzicht staan de aangevraagde bedrijfsmiddelen. Deze zijn gesorteerd op bedrijfsmiddelcode.

De [toelichting](#) op de jaarcijfers beschrijft de berekeningswijze van de cijfers. Ook geeft de toelichting inzicht in de interpretatie van de cijfers.

Duurzame productiemiddelen

Code Milieulijst	Bedrijfsmiddel	Aantal aanvragen	Aangevraagd investeringsbedrag (bedragen in Euro)
F 1003	Productieapparatuur voor (half)producten op basis van grondstoffen van biologische oorsprong	10	€ 8.540.107,00
F 1004	Apparatuur voor het vervaardigen van vleesvervangers	1	€ 911.795,00
A 1005	Milieuvriendelijke techniek die voor het eerst wordt toegepast in Nederland	52	€ 59.711.359,00
A 1009	Milieuvriendelijke mobiele machine, zelfrijder, aggregaat, compressor of pomp voor biologische productie of verwerking	53	€ 4.497.554,00
A 1010	Productieapparatuur of -voorzieningen voor biologische landbouwproducten of fruit	266	€ 6.793.241,00
A 1011	Verwerkingsapparatuur voor lokale verwerking van biologische landbouwproducten, fruit, gekweekte vis, schaal- of schelpdieren	10	€ 724.127,00
B 1012	Verwerkingsapparatuur voor biologische landbouwproducten, fruit, gekweekte vis, schaal- of schelpdieren	18	€ 1.186.175,00
E 1020	Zeer duurzaam utiliteitsgebouw volgens de maatlat Groen Financiering	14	€ 31.935.327,00
B 1021	Duurzame renovatie bestaand utiliteitsgebouw volgens de maatlat van Groen Financiering	4	€ 5.382.955,00
F 1022	Zeer duurzaam nieuw of gerenoveerd gebouw volgens Dutch Green Building Council	31	€ 157.491.259,00
A 1023	Zeer duurzaam nieuw of gerenoveerd gebouw volgens GPR Gebouw 4	84	€ 113.323.295,00
A 1024	Duurzaam nieuw of gerenoveerd gebouw volgens Dutch Green Building Council	37	€ 93.337.985,00
B 1025	Duurzaam nieuw of gerenoveerd gebouw volgens GPR Gebouw 4	56	€ 157.115.475,00
B 1026	Nieuw gebouw of (mobiel) verblijf voor gecertificeerde dienstverlening of productie	45	€ 29.089.257,00

Code Milieulijst	Bedrijfsmiddel	Aantal aanvragen	Aangevraagd investeringsbedrag (bedragen in Euro)
F 1030	Duurzaam vaartuig	23	€ 1.654.334,00
B 1031	Duurzame energieopwekking en aandrijving voor een binnenvaartschip	15	€ 19.367.505,00
F 1041	Vergistingsinstallatie met algenreactor	2	€ 313.930,00
F 1070	Houtmodificatie-installatie	1	€ 10.465,00
B 1087	Kas voor milieuvriendelijke productie met Milieukeur	2	€ 129.876,00
B 1088	Kas voor biologische teelt	4	€ 172.203,00
F 1089	Groen Label Kas voor biologische teelt of milieuvriendelijke productie met Milieukeur	15	€ 15.393.977,00
A 1090	Groen Label Kas	186	€ 114.062.694,00
A 1099	Proefstal	93	€ 24.139.503,00
A 1101	Stal voor biologische veehouderij met vermindering van de ammoniakemissie	23	€ 4.071.421,00
A 1103	Duurzame melkveestal	746	€ 205.289.493,00
A 1104	Duurzame vleeskalverstal	17	€ 4.294.809,00
A 1113	Duurzame varkensstal	1.171	€ 214.208.225,00
A 1122	Duurzame konijnen-, eenden- of kalkoenenstal	7	€ 815.539,00
A 1123	Duurzame pluimveestal	218	€ 72.041.905,00

Code Milieulijst	Bedrijfsmiddel	Aantal aanvragen	Aangevraagd investeringsbedrag (bedragen in Euro)
A 1140	Milieuvriendelijk product met certificaat	134	€ 14.724.904,00
A 1141	Duurzaam hout in (onderdelen van) een werk of een product	115	€ 8.401.274,00
F 1147	Apparatuur of civieltechnische werken voor zeer duurzame dienstverlening of productie	64	€ 7.826.137,00
A 1148	Apparatuur of civieltechnische werken voor verregaande duurzame dienstverlening of productie	52	€ 18.723.733,00
B 1149	Apparatuur of civieltechnische werken voor verdergaande duurzame dienstverlening of productie	10	€ 6.006.156,00
E 1150	Apparatuur of civieltechnische werken voor duurzame dienstverlening of productie	14	€ 443.535,00
A 1160	Waterhydraulisch systeem	5	€ 45.987,00
A 1190	Windgekoelde condensor	2	€ 204.057,00
F 1220	Driedimensionaal lasergraveerapparaat voor stempels	1	€ 93.000,00

Klimaatverandering

Code Milieulijst	Bedrijfsmiddel	Aantal aanvragen	Aangevraagd investeringsbedrag (bedragen in Euro)
F 2030	CO ₂ - of N ₂ -vulstation voor transportkoeling	1	€ 30.750,00
F 2043	Accuwisselstation	2	€ 5.208.964,00
B 2045	Afleverstation voor hoge blend biobrandstoffen	1	€ 17.605,00
G 2050	Aardgasaflever- of aardgasvulpunt	31	€ 14.482.580,00
F 2052	Bandenpomp	1	€ 4.400,00
F 2069	Koolwaterstofemissiereducerende techniek (ten minste 75% vermindering)	1	€ 31.000,00
A 2131	Selectieve katalytische reductie-installatie (SCR)	1	€ 938.510,00
F 2133	NO _x -reductiesysteem voor een binnenvaartschip	2	€ 267.253,00
A 2138	Verwarmingsketel met geïntegreerde low-NO _x -brander < 30 milligram per normaal kubieke meter	41	€ 958.139,00
A 2139	Verwarmingsketel met low-NO _x -voorzetbrander < 40 milligram per normaal kubieke meter	3	€ 361.235,00
B 2140	Verwarmingsketel met low-NO _x -brander voor stoom of thermische olie < 60 milligram per normaal kubieke meter	3	€ 659.508,00
F 2154	Vouwkisten voor bulktransport van bloembollen	2	€ 190.060,00
B 2182	Transformator met plantaardige olie	1	€ 116.000,00
G 2210	Walstroominstallatie op de kade	1	€ 52.365,00
G 2211	Walstroomaansluiting aan boord van het schip	5	€ 69.300,00

Luchtverontreiniging

Code Milieulijst	Bedrijfsmiddel	Aantal aanvragen	Aangevraagd investeringsbedrag (bedragen in Euro)
F 3000	VOS-emissiereducerende technieken binnen de metaalindustrie	7	€ 14.607.580,00
A 3040	Emissiearme houtgestookte ketel met een vermogen < 1 megaWatt	17	€ 1.150.100,00
B 3051	Biologisch luchtfilter voor vluchtige organische stoffen	1	€ 51.000,00
B 3054	Gas- en dampadsorber met regeneratie	1	€ 17.472,00
F 3056	Ontgassingsinstallatie voor scheepstanks	2	€ 1.449.000,00
B 3060	Biogaswater	1	€ 182.560,00
A 3063	Plasma-omzetter voor gasvormige verontreinigingen	3	€ 528.861,00
D 3080	Reinigings- of ontvettingsinstallatie	7	€ 783.320,00
F 3131	Ontzwavelingsinstallatie	6	€ 2.899.669,00
G 3151	Natreinigingssysteem	7	€ 283.712,00
E 3153	Gesloten textielreinigingsmachine met halogeenvrije oplosmiddelen	1	€ 39.000,00
G 3161	Microgolfdroger of infrarood- of UV-belichtings- of elektronenstraaleenheid	9	€ 646.038,00
G 3162	Opbrenginstallatie voor oplosmiddelvrije lak	4	€ 1.100.382,00
A 3180	Vlamloze thermische naverbrander voor afgassen	4	€ 601.484,00

Overlast en gezondheid

Code Milieulijst	Bedrijfsmiddel	Aantal aanvragen	Aangevraagd investeringsbedrag (bedragen in Euro)
F 4000	Apparatuur voor procesgeïntegreerde vermindering van stofontwikkeling (aanpassen bestaande situatie)	8	€ 14.210.970,00
E 4051	Luchtreinigingsinstallatie op basis van elektrostatische en centrifugale krachten	3	€ 479.407,00
B 4052	(Katalytische) Oxidatie-installatie voor luchtreiniging	7	€ 349.313,00
A 4070	Filtrerende stofafscheider voorafgegaan door puntgerichte afzuiging	57	€ 13.900.174,00
B 4071	Filtrerende stofafscheider voorafgegaan door ruimtelijke afzuiging	10	€ 537.570,00
G 4073	Stofemissiereducerende technieken voor pluimveestallen	2	€ 70.636,00
E 4075	Stofvrij doseersysteem voor poeders of granulaten	4	€ 854.178,00
A 4085	Gesloten roetfilter voor een niet-ge kentekend voer- of werktuig	1	€ 32.961,00
A 4086	Gesloten roetfilter voor een binnenvaartschip	8	€ 463.836,00
A 4092	Gesloten beladingssysteem	4	€ 151.000,00
F 4095	Gesloten transportband	3	€ 161.495,00
F 4098	Gesloten op- of overslag van kolen of andere niet-agrarische droge bulkgoederen	2	€ 156.186,00
F 4099	Gesloten overkapping van een puinbreker	2	€ 330.000,00
B 4110	Platenkoeler, -droger of -warmtewisselaar voor indirect halogeenvrij koelen, drogen of verwarmen in de kunstmest- en voedingsmiddelenindustrie	4	€ 12.269,00

Code Milieulijst	Bedrijfsmiddel	Aantal aanvragen	Aangevraagd investeringsbedrag (bedragen in Euro)
A 4130	Roestvrijstalen dipkoeltank voor schaaldieren op een vissersschip	1	€ 49.450,00
A 4161	Geluidarme opbouw voor een gekoelde aanhanger, bakwagen, bestelwagen of oplegger	44	€ 10.014.840,00
A 4162	Geluidreducerende voorzieningen voor een bakwagen of trekker	7	€ 2.814.300,00
F 4163	Bestelauto met koeling op zonnecellen	25	€ 1.459.569,00
B 4170	Geluidarm bedrijfsterrein	4	€ 2.882.362,00
F 4181	Lichtvervuilingbeperkende buitenverlichting	9	€ 100.102,00

Mobiele werktuigen en transportmiddelen

Code Milieulijst	Bedrijfsmiddel	Aantal aanvragen	Aangevraagd investeringsbedrag (bedragen in Euro)
F 5000	Elektrische of hybride aangedreven mobiele machine	234	€ 11.789.954,00
B 5001	Emissiearme milieuvriendelijke mobiele machine	88	€ 12.402.561,00
E 5002	Milieuvriendelijke mobiele machine	694	€ 60.292.303,00
F 5050	Brandstofcelsysteem voor mobiele werktuigen en transportmiddelen	3	€ 229.190,00
F 5060	Elektro-, hybride- of gasmotor voor een vaartuig	20	€ 3.541.329,00
F 5069	Fiets met overkapping en trapondersteuning	4	€ 33.296,00
B 5071	Elektrisch aangedreven brom- of snorfiets met lithiumhoudende accu	109	€ 553.627,00
A 5073	Lithiumhoudende accu voor elektrische vervoermiddelen of mobiele werktuigen	98	€ 7.440.500,00
B 5075	Vrachtwagen of bus met hybride aandrijving	5	€ 755.676,00
F 5077	Locomotief met elektrische of hybride aandrijving	1	€ 16.965,00
C 5079	Aardgasauto voor zakelijk vervoer	103	€ 3.734.744,00
A 5080	Systeem voor adaptieve cruise control voor vrachtverkeer	24	€ 186.981,00
B 5090	Mobiele machine voor heiwerkzaamheden	2	€ 2.100.300,00
E 5120	Mobiele schonings- of tarrascheidingsinstallatie	77	€ 13.999.027,00

Externe veiligheid en preventieve voorzieningen

Code Milieulijst	Bedrijfsmiddel	Aantal aanvragen	Aangevraagd investeringsbedrag (bedragen in Euro)
F 6060	Branddetectiesysteem in chemicaliënopslagen tot 10 ton	1	€ 17.335,00
A 6070	Aanvaringsbestendige binnenvaarttanker	1	€ 240.000,00
A 6073	Laad- en losapparatuur voor modaliteitsverschuiving vervoer gevaarlijke stoffen	1	€ 18.883.589,00
B 6092	Noodopslagvoorziening voor rioolwater	1	€ 8.000,00
B 6100	Overstromingsbestendige olie/water-afscheider	4	€ 118.149,00
F 6111	Ingeterpte of ondergrondse dubbelwandige tanks en leidingen voor bodembedreigende vloeistoffen	3	€ 10.420,00
F 6140	Dubbele mechanische asafdichting	1	€ 29.736,00

Biodiversiteit en natuurlijke omgeving

Code Milieulijst	Bedrijfsmiddel	Aantal aanvragen	Aangevraagd investeringsbedrag (bedragen in Euro)
F 7000	Biodiversiteitversterkende apparatuur of werken	2	€ 21.169,00
F 7010	Natuurvriendelijke voorzieningen in de bebouwde omgeving	1	€ 1.471,00
B 7020	Natuurspeelplek in en bij de bebouwde omgeving	2	€ 31.957,00
B 7021	Natuurzwembijver	1	€ 33.466,00
F 7059	Overlevingsbak voor bijvangst in de aal- of garnalenvisserij met verbeterde terugvoer	1	€ 29.000,00
F 7060	Infiltratiesysteem	17	€ 874.404,00
F 7062	Grondwaterpeilgestuurde drainage	16	€ 203.231,00
F 7063	Voorziening voor het bufferen en vertraagd afvoeren van regenwater	2	€ 63.820,00
F 7070	Vegetatiedak	24	€ 869.373,00
F 7071	Gevelbegroeiingssysteem	1	€ 12.058,00
F 7080	Milieuvriendelijk beschermingssysteem voor scheepshuiden	2	€ 40.617,00
B 7091	Waterzuiveringsinstallatie voor vaar-, vlieg- en voertuigen	2	€ 12.731.660,00
B 7094	Opslagtank voor huishoudelijk afvalwater van schepen	1	€ 30.000,00
E 7103	Stalen of kunststof buikdenning (aanpassing bestaand binnenvaartschip)	22	€ 971.130,00
A 7120	UV-gewasbeschermingsinstallatie	1	€ 25.000,00

Code Milieulijst	Bedrijfsmiddel	Aantal aanvragen	Aangevraagd investeringsbedrag (bedragen in Euro)
D 7130	Luisdicht insectengaas	9	€ 335.819,00
E 7135	Hagelnetten voor de fruitteelt	21	€ 997.733,00
F 7141	Spuitmachine voor plaatsspecifiek toedienen van gewasbeschermings- of loofdodingsmiddelen met driftbeperkend of middelbesparend systeem	162	€ 18.160.329,00
A 7142	Apparatuur voor plaatsspecifiek verzorgen van landbouwgewassen	162	€ 7.578.129,00
D 7143	Monitoringssysteem voor plantactiviteit	1	€ 5.975,00
B 7144	Plaatsspecifieke spuitmachine voor de volle grondteelt	1	€ 26.398,00
E 7145	GPS/GIS systeem voor precisielandbouw	287	€ 5.938.907,00
B 7146	Sensor voor het meten van biomassa van landbouwgewassen	1	€ 5.975,00
D 7160	Doseereenheid voor de vloeibare fractie van mest	1	€ 198.786,00
D 7162	Fertigatiesysteem	11	€ 382.846,00
A 7170	Mechanische onkruidbestrijdingsmachine met plantherkenningssysteem of onkruidsensoren	2	€ 96.554,00
A 7175	Intrarijwieder	6	€ 61.573,00
A 7187	Boomgaardspuitmachine met variabele luchtondersteuning	13	€ 681.005,00
B 7188	Mastspuit voor (laan-)bomenteelt	1	€ 311.565,00
A 7210	Teeltsysteem voor volle grondgewassen in de open lucht	6	€ 759.848,00
A 7220	Voorzieningen ter voorkoming van verontreinigingen door erfafspoeling bij een veehouderij	18	€ 427.447,00

Grondstoffenbesparing en hergebruik

Code Milieulijst	Bedrijfsmiddel	Aantal aanvragen	Aangevraagd investeringsbedrag (bedragen in Euro)
A 8000	Apparatuur voor vermindering van het gebruik van grondstoffen (aanpassen bestaande situatie)	12	€ 4.198.093,00
A 8001	Terugwinningsinstallatie voor grondstoffen	6	€ 5.954.812,00
A 8002	Waterbesparende installatie voor grote ondernemingen (ten minste 250 liter per jaar per geïnvesteerde euro; aanpassen bestaande situatie)	7	€ 2.074.267,00
A 8003	Waterbesparende installatie voor kleine en middelgrote ondernemingen (ten minste 50 liter per jaar per geïnvesteerde euro; aanpassen bestaande situatie)	8	€ 187.703,00
A 8004	Installatie voor het tegengaan van kalkaanslag en bio-fouling (aanpassen bestaande situatie)	6	€ 109.425,00
F 8005	Mestverwerkingsinstallatie met terugwinning van fosfaat en stikstof	34	€ 47.111.679,00
F 8006	Terugwinningsinstallatie voor fosfaten uit afval	1	€ 2.000.000,00
F 8010	Water- en grondstoffenbesparende installatie (aanpassen bestaande situatie)	4	€ 820.135,00
B 8014	Apparatuur voor recycling (geen downcycling, eventueel upcycling) van grondstoffen binnen de ketenprojecten van LAP2 of de grondstoffenrotonde	1	€ 88.821,00
E 8015	Apparatuur voor recycling (downcycling) van grondstoffen binnen de ketenprojecten van LAP2 of de grondstoffenrotonde	1	€ 635.000,00
D 8040	Camerapen voor driedimensionale gebitsopnames	31	€ 1.044.323,00
D 8041	Digitaal systeem voor tandheelkundige mond- of afdrukscanning	73	€ 2.890.909,00
G 8051	Rekfoliewikkelmachine	6	€ 142.890,00
F 8060	Reinigingsinstallatie op basis van koolzuur- of ijskorrels	9	€ 97.888,00

Code Milieulijst	Bedrijfsmiddel	Aantal aanvragen	Aangevraagd investeringsbedrag (bedragen in Euro)
A 8090	Standtijdverlengingssysteem voor olie	4	€ 256.169,00
A 8100	Smeeroliesysteem voor benzine- of dieselmotoren	1	€ 42.000,00
A 8101	Automatisch smeersysteem	5	€ 49.330,00
F 8130	Infrarood productiebakoven	2	€ 28.741,00
A 8150	Grijswater-recyclinginstallatie	7	€ 341.211,00
A 8170	Regenwaterinstallatie	12	€ 229.070,00
A 8251	Regeneratiestation voor loodzuuraccu's	1	€ 19.000,00
A 8270	Armatuur voor vluchtweg- en oriëntatieverlichting met ultracondensatoren (aanpassing bestaande situatie)	6	€ 34.109,00
G 8322	Scheidingsinstallatie voor kunststofrecycling	22	€ 10.053.231,00
G 8323	Kunststofproductie-installatie voor kunststofrecycling	87	€ 6.762.153,00
B 8362	Potafdeinstallatie	1	€ 21.804,00
E 8380	Rijenbemestingseenheid	10	€ 245.976,00
A 8390	Ozonoxidatie-installatie voor ontsmetting van (opslag)ruimten, lucht of producten in de land- en tuinbouw	9	€ 251.374,00
A 8395	Omgekeerde osmose-installatie voor het verwerken van spuiwater van een biologische luchtwasser	3	€ 201.000,00
A 8410	Toedieningssysteem voor gewasbeschermingsmiddelen of meststoffen tijdens het zaaien	1	€ 4.980,00

Code Milieulijst	Bedrijfsmiddel	Aantal aanvragen	Aangevraagd investeringsbedrag (bedragen in Euro)
B 8430	Permanente afdekinstallatie voor kuilvoerplaatsen	4	€ 164.386,00
A 8440	Monitoringssysteem voor diergezondheid in de melkveehouderij	14	€ 666.634,00
F 8450	Hoge druk pasteurisatie-installatie voor conservering van verse levensmiddelen	1	€ 1.465.000,00
A 8460	UV-behandelingsinstallatie voor rauwe (biest)melk	2	€ 20.150,00

Afvalstromen

Code Milieulijst	Bedrijfsmiddel	Aantal aanvragen	Aangevraagd investeringsbedrag (bedragen in Euro)
B 9096	Saneringssysteem voor gestimuleerde afbraak in de bodem	1	€ 26.203,00
A 9102	Grondwaterbeheerssysteem met duurzame energievoorziening	2	€ 48.137,00
B 9105	Directe chemische oxidatie-installatie voor bodemsanering	2	€ 115.023,00
A 9121	Moerasbed- of helofytenfilter	1	€ 18.700,00
B 9131	Aërobe membraanbioreactor	1	€ 611.976,00
A 9180	Anaërobe waterbehandelingsinstallatie	1	€ 481.500,00
A 9201	Chloorbleekloogvrije ontsmettingsinstallatie voor stallen of kassen	14	€ 355.055,00
B 9220	(Katalytische) Oxidatiereactor voor waterreiniging	1	€ 3.599,00
B 9240	Destillatie-installatie voor vloeibare afvalstoffen	1	€ 74.750,00
B 9269	Waterzuiveringsinstallatie voor (chemisch) verontreinigd afvalwater in de akkerbouw of veehouderij	4	€ 54.896,00
B 9270	(Waterzuiverings-)installatie voor chemisch verontreinigd spuiwater uit de fruit-, witlofteelt of glastuinbouw	1	€ 65.790,00
A 9271	Installatie voor het verminderen van gewasbeschermingsmiddelen in te lozen drainwater uit de glastuinbouw	2	€ 154.753,00
F 9272	Voorziening in de glastuinbouw voor het verwijderen van meststoffen uit drainwater voorafgaand aan lozing (aanpassing bestaande situatie)	1	€ 42.460,00
F 9273	Apparatuur voor het verminderen van de hoeveelheid opgepompt grondwater voor gebruik als gietwater in de glastuinbouw (aanpassing bestaande situatie)	1	€ 2.951,00

Code Milieulijst	Bedrijfsmiddel	Aantal aanvragen	Aangevraagd investeringsbedrag (bedragen in Euro)
A 9304	Glasversnipperaar voor horecabedrijven	1	€ 3.158,00
C 9308	Fotovoltaïsch zonne-energiesysteem in combinatie met vervanging van asbesthoudende daken	639	€ 22.399.842,00
A 9309	Vervanging asbesthoudende daken, dakgoten of gevels (aanpassing van bestaande voorziening)	1.850	€ 48.461.804,00
E 9320	Zifter voor scheiding van vaste afvalstoffen	1	€ 67.500,00
B 9330	Mobiele straalmiddelopschooninstallatie	1	€ 133.850,00
A 9341	Gesloten wasautomaat voor vergereedschap	3	€ 8.942,00
E 9390	Optisch sorteersysteem	2	€ 198.050,00
A 9440	Vergassingsinstallatie	2	€ 13.721.141,00

Toelichting op de Jaarcijfers

- Als we spreken over ‘aanvragen’ en ‘aangevraagde investeringsbedragen’ over 2013, betreft het investeringen die zijn gedaan in de periode 1 januari 2013 tot en met 31 december 2013. Voor deze investeringen is in de periode 1 januari 2012 tot en met 31 maart 2014 MIA en/of Vamil aangevraagd.
- Deze jaarcijfers zijn gebaseerd op de aangevraagde bedragen. RVO controleert een deel van de aanvragen en brengt hierover advies uit aan de Belastingdienst. Mede op advies van RVO kan de Belastingdienst aanvragen corrigeren. De bedragen waarover uiteindelijk Vamil en/of MIA wordt toegekend, kunnen als gevolg van deze correctie lager zijn dan de aangevraagde bedragen. De correctie over 2013 bedraagt naar verwachting circa 30%.
- Niet alle ondernemers die MIA en Vamil aanvragen, passen de fiscale voordelen ook maximaal toe. Bij onvoldoende winst of overlap met andere fiscale regelingen vallen de toegepaste bedragen mogelijk lager uit. Uit onderzoek van de Belastingdienst blijkt dat ondernemers gemiddeld circa 5% van de toegekende MIA\Vamil niet effectueren. Deze en bovenstaande correctie worden niet doorgevoerd in de cijfers op bedrijfsmiddelniveau (jaarcijfers).
- Het totale financiële voordeel dat met de MIA kan worden behaald, is geschat door te rekenen met een gemiddeld marginaal belastingtarief van 25%. Het hoogste belastingtarief voor ondernemingen (VPB) bedraagt voor 2013 25% en het laagste tarief 20%. De MIA\Vamil heeft voor een groot deel te maken met zelfstandigen. Zelfstandigen vallen onder de inkomstenbelasting met doorgaans hogere tarieven en ook een hogere belastingvrije voet.
- Het totale financiële voordeel dat met de Vamil kan worden behaald, hangt af van de financiële positie van de aanvrager en de reguliere afschrijvingstermijn van de investering. Daarbij zijn onder andere van invloed: de winst die de ondernemer de komende jaren maakt, het belastingtarief waarin hij dan valt, de rentestand en de afschrijvings-termijn. We rekenen voor de Vamil met een geschat gemiddeld voordeel van 3% van het investeringsbedrag. De Belastingdienst kijkt bij de vaststelling van het geclaimde budget naar de in een bepaald jaar gederfde inkomsten als gevolg van vervroegde afschrijving, verminderd met de baten als gevolg van vervroegde afschrijving in voorgaande jaren.
- Bij de cijfers in de tabellen is soms sprake van afrondingsverschillen. Hierdoor kunnen de totalen enigszins afwijken.
- Deze jaarcijfers zijn gebaseerd op de aangevraagde bedragen. Het gemiddelde bedrag per investering kan verschillen van het gemiddelde bedrag per aanvraag. Tot en met 2012 moest bij investeringen van maatschappen of vennootschappen iedere maat of vennoot een aanvraag indienen voor zijn eigen aandeel in de investering. Sinds 1 januari 2013 kunnen maatschappen of vennootschappen gezamenlijk een aanvraag indienen. Dit wordt dan ook in hoofdzaak gedaan. Het blijft wel mogelijk voor elke maat of vennoot om een aanvraag te doen voor zijn eigen aandeel. Bij grotere investeringen worden bovendien vaak (vervolg)aanvragen gedaan.
- Het aantal aanvragen is daarnaast niet gelijk aan het aantal bedrijfsmiddelen. Naast de in het voorgaande punt geschetste situaties, mogen investeerders per aanvraag meerdere bedrijfsmiddelen tegelijk aanmelden, mits zij onder dezelfde bedrijfsmiddelcode vallen.
- In de tabellen van de Jaarcijfers is voor alle bedrijfsmiddelen op de Milieulijst waarvoor een aanvraag is gedaan, aangegeven hoe vaak en voor welk investeringsbedrag Vamil en/of MIA is aangevraagd. Er is geen onderscheid

gemaakt tussen bedrijfsmiddelen waarvoor alleen MIA, alleen Vamil, of MIA en Vamil is aangevraagd. In de tabellen is het totale investeringsbedrag voor de betreffende bedrijfsmiddelen weergegeven.

- Een aantal bedrijfsmiddelen staat wel op de Milieulijst 2013, maar is niet aangevraagd. Deze bedrijfsmiddelen staan niet in deze jaarcijfers. Naar bedrijfsmiddelen die herhaaldelijk niet of nauwelijks worden gemeld, wordt onderzoek gedaan.

Colofon

De MIA en Vamil zijn een initiatief van het ministerie van Infrastructuur & Milieu in samenwerking met het ministerie van Financiën. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland – tot 1 januari 2014 was dit Agentschap NL – verzorgt de uitvoering van de regeling.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland is onderdeel van het ministerie van Economische Zaken. De dienst voert beleid uit voor diverse ministeries als het gaat om duurzaamheid, innovatie, landbouw en internationaal ondernemen.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Hanzelaan 310
Postbus 10073
8000 GB Zwolle
Telefoon 088 0424242

Internet www.rvo.nl/miavamil
E-mail miavamil@rvo.nl

Hoewel dit jaarverslag met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kan de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten.

Juni 2014

